

BOLESŁAW GARDULSKI – radłowski sędzia i fotograf

Urodził się 27 września 1885 roku w Dąbrowie Tarnowskiej. Przygodę z fotografią rozpoczął stosunkowo wcześnie, mając lat siedemnaście. Pierwsze fotografie wykonywał w 1902 roku kamerą na płyty szklane o formacie 9 x 12 cm. Gdy w 1906 roku wstąpił na uniwersytet, fotografował już biegle. Jak wspominał, było to jednak fotografowanie przypadkowe, bez usystematyzowanej wiedzy i określonego estetycznego światopoglądu.

Zmieniło się to w chwili wstąpienia Bolesława Gardulskiego do Towarzystwa Fotografów Amatorów w Krakowie. W 1908 roku skończył studia na wydziale prawa UJ. Zaraz po studiach rozpoczął pracę jako sędzia powiatowy w Radłowie. O jego pobycie w naszym mieście niewiele wiadomo, ponadto, że fotografowanie nadal było wielką jego pasją. Pierwsze lata niepodległości spędził w Krakowie, zaś w 1920 roku awansował na stanowisko prokuratora okręgowego. Było to związane ze służbowym przeniesieniem do Poznania. Tu szybko awansował na stanowisko sędziego apelacyjnego, a następnie wiceprezesa Sądu Okręgowego. W ówczesnej Polsce były to stanowiska niesłychanie wysokie, sytuujące Gardulskiego w kręgu polskiej elity społecznej i intelektualnej.

Można powiedzieć, że był fotografem-amatorem, fotografia nigdy nie stała się jego zawodem, zaliczany jest jednak do grupy mistrzów tej dziedziny sztuki. Artystyczne zainteresowania Gardulskiego w dużej mierze dotyczyły krajobrazu i architektury. Jego sztuka oparta była na ideach piktorializmu - kierunku fotografii artystycznej początku XX wieku, w którym fotografowany motyw i kadr traktowany był jako pretekst do tworzenia własnej, bardzo subiektywnej wizji, twórczo wykorzystującej konwencje wypracowane przez europejską sztukę obrazowania. Prace Gardulskiego są znakomitą ilustracją tych estetycznych ideałów. Zadebiutował na wystawie fotograficznej w Sydney w roku 1927, na której zaprezentowano jego fotografie wykonane w technice gumowej. Pierwszą wystawę indywidualną miał w roku 1929 w Warszawie, w siedzibie Polskiego Towarzystwa Miłośników Fotografii. Uczestniczył w wielu salonach w Polsce i za granicą, w tym w 1. Międzynarodowym Salonie Fotograficznym w Warszawie, którego był także organizatorem. W 1938 roku odbyła się jego wielka wystawa, na której zaprezentowano 100 prac wykonanych w różnych techni-

kach. Były wśród nich fotografie wykonane w technice bromowej, bromoleje, przetłoki oraz gumy. W okresie II wojny światowej fotograf nie podjął większej aktywności artystycznej. Zginęło wtedy wiele jego prac, zachowało się jedynie ok. czterdzieści prac w USA i część negatywów.

Ten trudny czas Gardulski spędził w Krakowie, pozostając w kontakcie z tamtejszą grupą fotografów. Od 1945 roku współpracował z krakowską Sekcją Fotograficzno-Filmową Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w charakterze sekretarza. Od 1947 był członkiem Związku Polskich Artystów Fotografików. W 1948 roku został wiceprezesem Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Fotograficznego. W 1949 przeszedł na emeryturę i został notariuszem oraz kierownikiem Państwowego Biura Notarialnego w Żywcu. W 1950 wziął udział w II Polskiej Wystawie we Wrocławiu, w 1956 roku ostatni raz wystawił swoje prace na Okręgowej Wystawie Fotografiki w Warszawie. W 1960 roku, w 50-lecie pracy artystycznej został odznaczony Złotą Odznaką Związku Polskich Artystów Fotografików. Zmarł 30 stycznia 1961 w Krakowie.

Józef Trytek

W tym roku, 90. rocznicę urodzin obchodzi Anna Błażej z Biskupic Radłowskich - animatorka lokalnej kultury, długoletnia szefowa Klubu Seniora, a także autorka bezcennych kronik: parafialnej i wiejskiej. Z tej okazji przekazujemy Jubilatce najserdeczniejsze życzenia. Pani Anno, zasługuje Pani na wielki szacunek! Życzymy nieustannie dobrego zdrowia, radości twórczej oraz sojuszników i godnych kontynuatorów misji wspierania kultury.

(zbm)